

222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU
(05/01/1961)

★ MADDE 1

- **İlköğretim;** KADIN, ERKEK BÜTÜN TÜRKLERİN **milli gavelere uygun olarak** **BEDENİ, ZİHNİ** ve **AHLAKİ GELİŞMELERİNE** ve **YETİŞMELERİNE** hizmet eden **temel eğitim ve öğretim**dir.

★ MADDE 2

- İlköğretim, **İLKÖĞRENİM KURUMLARINDA** verilir; **ÖĞRENİM ÇAĞINDA** bulunan **KIZ** ve **ERKEK** çocuklar için **MECBURİ**, Devlet okullarında **PARASIZDIR**.

★ MADDE 3

MECBURİ İLKÖĞRETİM ÇAĞI

- ♥ **6-13 Yaş** Çocukları Kapsar.
- ♥ **5 Yaşını Bitirdiği Yılın Eylül Ayı Sonunda** Başlar, **13 Yaşını Bitirip 14 Yaşına Girdiği Yılın Öğretim Yılı Sonunda** Biter.

- Mecburi ilköğretim çağı **6-13 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLARI** kapsar.
- Bu çağ çocuğun **5 YAŞINI BİTİRDİĞİ** yılın **EYLÜL AYI** sonunda **BAŞLAR**, **13 YAŞINI BİTİRİP 14 YAŞINA GİRDİĞİ** yılın **ÖĞRETİM YILI** sonunda **BİTER**.

★ MADDE 4

- **TÜRK VATANDAŞI KIZ** ve **ERKEK ÇOCUKLAR** ilköğrenimlerini **RESMİ** veya **ÖZEL TÜRK İLKÖĞRETİM OKULLARINDA** yapmakla **MÜKELLEFTİR**.

★ MADDE 5

- Mecburi öğretim çağında olup da memleket dışında olmak, oturduğu yerde okul bulunmamak veya sağlık durumu dolayısıyla **ilköğretim okuluna** devam edemeyen vatandaşlardan **özel olarak öğretim görenler**,
- ♥ **imtihanla**
 - ♥ **ve yaşlarına göre layık oldukları ilköğretim okulu sınıflarına** veya **mezuniyet imtihanlarına** alınırlar.

BİRİNCİ BÖLÜM (TEŞKİLAT)

★ MADDE 6

İLKÖĞRETİM KURUMLARI	
Mecburi Olanlar	İsteğe Bağlı Olanlar
<ul style="list-style-type: none">➤ İlköğretim okulları (gündüzlü, pansiyonlu, yatılı ilköğretim okulları ve gezici okullar),➤ Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kurslar,➤ Özel eğitime muhtaç çocuklar için kurulacak okullar ve sınıflar.	<ul style="list-style-type: none">➤ Okul öncesi eğitim kurumları,➤ Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar.

★ MADDE 7

- İLKÖĞRETİM; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş
 - ♥ DÖRT YIL SÜRELİ ve ZORUNLU İLKOKUL ile
 - ♥ DÖRT YIL SÜRELİ ve ZORUNLU ORTAOKULdan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.

★ MADDE 9

- İLKÖĞRETİM KURUMLARININ
 - ♥ İLKOKUL ve ORTAOKUL olarak BAĞIMSIZ OKULLAR hâlinde kurulması ESASTIR.
 - ♥ Ancak imkân ve şartlara göre ORTAOKULLAR, İLKOKULLARLA veya LİSELERLE BİRLİKTE DE KURULABİLİR.
- NÜFUSUN AZ VEYA DAĞINIK OLDUĞU YERLERDE;
 - ♥ KÖYLER GRUPLAŞTIRILARAK, merkezi durumda olan veya durumu uygun bulunan köylerde İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULLARI ve BUNLARA BAĞLI PANSİYONLAR,
 - ♥ GRUPLAŞTIRMANIN MÜMKÜN OLMADIĞI YERLERDE ise YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULLARI veya GEZİCİ OKULLAR açılabilir.
- Gezici Okullarda GEZİCİ ÖĞRETMENLER görevlendirilir.
- Bu okullarda YETİŞTİRİCİ SINIFLAR ve KURSLAR da açılabilir.
- Şehir ve Kasabalarda, ihtiyaca göre YATILI veya PANSİYONLU okullar kurulabilir.

★ MADDE 10

- Bir köy halkı, iş ve üretim hayatının gereği olarak veya olağanüstü sebeplerle yayla, otlak ve bağ gibi yerlere taşındığında köy okulu da köy halkıyla birlikte göçecek şekilde düzenlenmiş olmalı ve gidilen yerde hemen günlük çalışmasını ve görevini devam ettirmelidir.

★ MADDE 11

⇒ YETİŞTİRİCİ VE TAMAMLAYICI SINIFLAR VE KURSLAR;

- ♥ Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde, öğrenimlerini yaşitlarıyla birlikte zamanında yapmamış olan çocuklara kısa yoldan ilköğrenim vermek,
- ♥ ve ayrıca yetişmelerine lüzum görülen çocukları ilköğretim okuluna hazırlamak,
- ♥ veya ilköğretim okulunu bitirmiş olup da henüz mecburi öğrenim çağında bulunan ve üst dereceli öğrenim kurumlarına gidemeyecek olanların genel bilgilerini artırmak ve kendilerine iş ve üretim hayatında faydalı olacak bilgi ve maharetleri kazandırmak amacıyla GERÇEK ve TÜZEL KİŞİLERLE, BELEDİYELER, ÖZEL İDARELER ve DEVLET tarafından açılabilir.

YETİŞTİRİCİ VE TAMAMLAYICI SINIFLAR VE KURSLAR

- Gerçek Kişiler
- Tüzel Kişiler
- Belediyeler
- İl Özel İdareleri
- Devlet tarafından AÇILABİLİR

★ MADDE 12

- ### ⇒ Mecburi ilköğrenim çağında bulundukları halde zihnen, bedenlen, ruhen ve sosyal bakımdan özürli olan çocukların ÖZEL EĞİTİM ve ÖĞRETİM GÖRMELERİ sağlanır.

★ MADDE 13

- ### ⇒ Okul öncesi kurumlarında MECBURİ ÖĞRENİM ÇAĞINA GELMEMİŞ OLAN ÇOCUKLAR eğitilir.

⇒ İSTEĞE BAĞLI TAMAMLAYICI SINIFLARDA VE KURSLARDA,

- ♥ İlköğrenim çağı dışına çıkmış olup da üst dereceli öğrenim kurumlarına gidememiş olan yurttaşlardan genel bilgilerini artırmak ve kendilerinin daha iyi bir iş ve üretim unsuru olarak yetiştirilmeleri amacıyla öğretim yapılır.

İSTEĞE BAĞLI TAMAMLAYICI SINIFLAR VE KURSLAR

- Gerçek Kişiler
- Tüzel Kişiler
- Belediyeler
- İl Özel İdareleri
- Devlet tarafından AÇILABİLİR

- ♥ Bu kurumlar GERÇEK ve TÜZEL KİŞİLERLE BELEDİYELER, ÖZEL İDARELER ve DEVLET tarafından açılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM (İLDEKİ İLKÖĞRETİM GÖREVLİLERİ)

★ MADDE 14

İlkokullar ve Ortaokullar Birlikte veya Ayrı Oluşlarına, Büyüklüğüne, Anasınıfları ve Özel Eğitim Sınıflarının Bulunuşuna Göre, İlköğretim Kurumlarında Aşağıdaki Görevliler Bulunur.

- A) Müdür ve Müdür Yardımcıları
- B) ÖĞRETMENLER: Sınıf, Branş, Okul Öncesi Eğitim, Özel Eğitim Öğretmenleri ile Gezici Öğretmenler ve Usta Öğreticiler
- C) Rehberlik Uzmanları
- D) Sağlık, teknik, genel idare ve yardımcı hizmetler sınıflarına dâhil personel ile eğitim faaliyetlerinin gerektirdiği diğer personel.
- İlköğretim Kurumlarındaki Görevlilerin Nitelikleri, Görev ve Yetkileri ile Atanma Usul ve Esasları **YÖNETMELİKLE** Tespit Edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM (OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ve ÖĞRETİM KURUMLARI İLE İLKÖĞRETİM OKULLARININ) (AÇILMA – KAPANMA ve ÖĞRETİME ARA VERME ZAMANLARI)

★ MADDE 42

- ⇒ İlköğretim Kurumlarının
 - ♥ açılma,
 - ♥ kapanma
 - ♥ öğretime ara verme zamanlarıMillî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak **YÖNETMELİKLE** düzenlenir.

★ MADDE 43

- ⇒ İlköğretim okulların yaz tatili, sınavların bitimi tarihinden yeni öğretim yılının başına kadar sürer.
 - a) Öğretmenler, yaz tatili içinde aralıksız **iki ay** iznolidirler.

Ancak, bu **iki aylık** izin sürelerine dokunulmadan kalan tatil zamanlarında **yönetmeliğinde** saptanacak meslekle ilgili çalışmalara katılmakla **yükümlüdürler**.
 - b) TEK ÖĞRETMENLİ OKULLARDA GÖREVLİ ÖĞRETMENLERİN YAZ TATİLİ İZİNLERİ,
 - BÖLGE İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİ ile
 - İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜtarafından okul ve kurumların korunması da **göz önünde tutularak** ayarlanır.
 - c) Okul müdürleriyle müdür yardımcıları **tatil aylarında** okul işlerini ayarlamak ve düzenlemek şartı ile **sıra ile izinlerini kullanırlar**.

★ MADDE 44

- ⇒ Öğretmenler **kanunlarla** veya **Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle** kendilerine verilen işlerden başka, **meslek dışı her hangi bir görevle yükümlü** tutulamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM (KAYIT ve KABUL)

★ MADDE 46

- Her çocuk, mecburi ilköğrenim çağına girdiği öğretim yılı başında 3'üncü madde gereğince ilköğretim okuluna kayıt ve kabul edilir. Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür.
- Bu kanunda sözü geçen "aile başkanı" deyiminden maksat, veli veya vasi durumunda bulunmadığı halde ilköğretime devamla mecbur olan çocukları sürekli olarak yanında bulunduran veya barındıran yahut da çalıştırandır.
- Mecburi öğrenim çağını bitirdiği öğretim yılı sonuna kadar ilköğretim okulunu bitiremeyen çocukların ilköğrenimlerini tamamlamak üzere EN ÇOK İKİ ÖĞRETİM YILI daha okula devamlarına izin verilir.
- Bu iki yıllık uzatma sonunda da okulu bitiremeyen çocuklara TASDİKNAME VERİLEREK, KAYITLARI SİLİNİR.

★ MADDE 47

- BİR ÖĞRETİM YILI, okulda, derslerin başlamasından bir hafta önceki tarihten, son sınıf sınavlarının bittiği güne kadarki süredir.

★ MADDE 48

Her Yıl Dersler Başlamadan EN AZ 15 GÜN önce

- ★ Muhtarlar okul müdürleriyle iş birliği yaparak mecburi öğrenim çağına bulunan çocukların KÜNYELERİNİ gösterir ÜÇ NÜSHA ÇİZELGE hazırlar.
- ★ KÜNYELER;
 - 1 Nüsha Okul İdaresine
 - 1 Nüsha İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne
 - 1 Nüsha Muhtarlarda kalır

- Her yıl derslere başlamadan EN AZ 15 GÜN ÖNCE,
 - Muhtarlar okul müdürleriyle iş birliği yaparak mecburi öğrenim çağına bulunan çocukların KÜNYELERİNİ gösterir ÜÇ NÜSHA ÇİZELGE hazırlayıp, birer nüshasını okul idarecilerine ve ilçe eğitim müdürlüğüne verir. Diğer nüshasını da yanlarında saklarlar.
 - Çocuklarını zamanında okula yazdırmalarını, veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirir ve ilan ederler.
- Mecburi öğrenim çağına olup da belirli zaman içerisinde okula yazdırılmayan çocukları, okul müdürleri kendiliklerinden okula kaydeder ve devam ettirilmesini veli yahut vasi veya aile başkanlarına bildirirler. Bu gibi çocuklar yine de okula gelmezlerse; haklarında devamsız öğrenciler gibi işlem yapılır.

★ MADDE 49

- **NÜFUS HÜVİYET CÜZDANI BULUNMAYAN** veya **HENÜZ NÜFUS KAYDI YAPTIRILMAMIŞ BULUNAN ÇOCUKLARIN YAŞLARI**, çocuklar görülmek suretiyle, **İHTİYAR KURULLARINCA TAYİN** ve **TESPİT OLUNARAK** bunlar da **mecburi öğrenim çağındaki olanlar çizelgesine** yazılırlar.

★ MADDE 50

- **Birleştirilmiş sınıflar da dahil olmak üzere BİR ÖĞRETMENE** düşen öğrenci sayısı **40'DAN FAZLA OLAMAZ.**

★ MADDE 51

- Her yıl **Eylül Ayının Üçüncü Haftası "İLKÖĞRETİM HAFTASI"**dır. **Millî Eğitim Bakanlığınca** hazırlanacak programa göre **hafta içinde türlü yollarla ilköğretimin önemi** belirtilir.

ALTINCI BÖLÜM (OKULA DEVAM)

★ MADDE 52

- Her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla ve özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu **EN GEÇ 3 (ÜÇ) GÜN İÇİNDE OKUL İDARESİNE** bildirmekle **YÜKÜMLÜDÜR.**

Çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla;

- Mülki Amirler
- İlköğretim Müfettişleri
- Zabıta Teşkilatı

- **MÜLKİ AMİRLER, İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİ** ve **ZABITA TEŞKİLATI** **ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla** veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine **yardımla** ve her **türlü tedbiri almakla** vazifelidirler.

★ MADDE 53

- **Okula devam etmeyen öğrencilerin** devamsızlık sebepleri **okul idarelerince** ve **ilköğretim müfettişlerince** araştırılarak **devama engel olan maddi ve manevi sebeplerin** giderilmesine çalışılır. Bu sebeplerin **giderilmesi mümkün olmadığı takdirde** durum, köylerde **muhtara**, diğer yerlerde **mülki amirlere** bildirilir. Bu makamlarca **gerekli tedbirler** alınır.
- **Okul idareleriyle muhtar ve mülki amirlerin** bu vazifeleri **devamsız öğrenciler hakkındaki kovuşturmanın her safhasında** devam eder.

★ MADDE 54

- ⇒ Zorlayıcı sebepler dışında **ÇOCUĞUN AİLESİ YANINDA KALMASINI GEREKTİREN**
- ⊗ ailede ölüm
 - ⊗ yaralanma
 - ⊗ düğün
 - ⊗ askere gitme
 - ⊗ bağ, bahçe, tarla ve sürüde tarım ve hastalık savaşı yapılması
- gibi sebeplerle öğrencilere **BİR YIL İÇİNDE 15 (ONBEŞ) GÜNÜ GEÇMEMEK ÜZERE** okul idarelerince izin verilir.

★ MADDE 55

- ⇒ Hastalık, sel, kar, deprem ve yangın gibi okul idaresince takdir edilecek sebeplerle **okula gelemeyen öğrenciler** izinli sayılırlar. Bu hallerin dışında 53'üncü madde gereğince yapılacak teşebbüs ve alınacak tedbirlere rağmen;
- ♦ Çocuğunu okula göndermeyen;
 - ♦ Verilen izin müddetini geçiren;
 - ♦ Geç nakil yaptıran;
 - ♦ Okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren;
 - ♦ Çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak zamanında okul idaresine bildirmeyen;
- Öğrencinin veli veya vasi veya aile başkanları, **OKUL İDARESİNCE KÖYLERDE MUHTARLIĞA, DİĞER YERLERDE MÜLKİ AMİRLİĞE** hemen bildirilir.
- Muhtarlar ve mülki amirler EN GEÇ 3 (ÜÇ) GÜN İÇİNDE durumun veli veya vasi veya aile başkanlarına tebliğini sağlarlar.
- Yapılan tebliğde okulca kabul edilecek geçerli sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi hâlinde **İDARİ PARA CEZASIYLA CEZALANDIRILACAĞI** bildirilir.

★ MADDE 56

- ⇒ Muhtarlıkça veya Mülkî Amirce yapılan tebliğe rağmen çocuğunu okula göndermeyen veli veya vasiye **Okul İdaresince** tespit edilen çocuğun okula devam etmediği beher gün için **15 (ONBEŞ) TÜRK LİRASI** idarî para cezası verilir.
- ⇒ Bu para cezasına rağmen çocuğunu okula göndermeyen veya göndermeme sebeplerini okul idaresine bildirmeyen çocuğun veli veya vasisine **500 (BEŞYÜZ) TÜRK LİRASI** idarî para cezası verilir.

★ MADDE 57

- ⇒ Okul İdareleri ve Mülkî Amirliklerce bu **Kanuna göre** usulen sorulacak sorulara cevap vermekten kaçınanlar ile gerçeğe uymayan beyanda bulunanlara **100 (YÜZ) TÜRK LİRASI** idarî para cezası verilir.

★ MADDE 59

- İlköğretim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmeyenler, **hiçbir resmi ve özel iş yerinde veya her ne surette olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz ÇALIŞTIRILAMAZLAR.**
- İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeleyenler ise, cocukların çalıştırılmasını düzenleyen kanun hükümleri uygulanmak şartıyla **ancak ders zamanları dışında bu gibi yerlerde ÇALIŞTIRILABİLİRLER.**
- İlköğretim çağında bulunan ve mecburi ilköğretim kurumlarına devam eden çocukların bu kanunda gösterilen ve **Millî Eğitim Bakanlığınca** açılmasına izin verilmiş olunanlar dışında, **her ne ad altında kurulmuş olursa olsun, özel kurs ve dershanelere KABULÜ YASAKTIR.**
- Yukarıdaki hükümlere aykırı davrananlara **400 (DÖRTYÜZ) TÜRK LİRASINDAN 1000 (BİN) TÜRK LİRASINA KADAR idarî para cezası** verilir.
- Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları **MAHALLÎ MÜLKÎ AMİR** tarafından verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM (OKULLARIN ARSA ve ARAZİ İŞLERİ)

★ MADDE 60

Şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlayacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu topraklar,

- İl ve İlçelerde bölge ilköğretim müfettişlerinin veya ilçe eğitim müdürünün başkanlığında,
 - Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek birer eleman ile
 - Mahalle veya köy muhtarından
- teşekkül edecek **komisyon** tarafından seçilir.

- Şehir, kasaba ve köy okulları arsalarıyla köy okullarına gelir sağlayacak arazi ve uygulama bahçeleri için lüzumlu topraklar,
 - İl ve ilçelerde bölge ilköğretim müfettişlerinin veya ilçe eğitim müdürünün başkanlığında,
 - Tarım, Tapu, Maliye dairelerinden görevlendirilecek birer eleman ile
 - Mahalle veya köy muhtarından
- teşekkül edecek **KOMİSYON** tarafından seçilir.

★ MADDE 61

- ➔ **Okul binalarının** sağlık, eğitim-öğretim ve ulaşım bakımından elverişli bir mahalde olması göz önünde bulundurulur.
- ♦ **Meyhane**
 - ♦ **Kahvehane**
 - ♦ **Kıraathane**
 - ♦ **Bar**
 - ♦ **Elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler**
 - ♦ **Açık alkollü içki satılan yerlerin**
- Okul binalarından **KAPIDAN KAPIYA EN AZ 100 METRE UZAKLIKTAKI** bulunması zorunludur.
- ➔ Bununla ilgili esaslar;
- ♦ **İçişleri**
 - ♦ **Milli Eğitim**
 - ♦ **Sağlık**
 - ♦ **Kültür ve Turizm bakanlıklarının** müştereken hazırlayacakları **YÖNETMELİKLE** belirlenir.

★ MADDE 62

- ➔ **İlköğretim okuluna tahsis edilmek üzere** komisyonca seçilen
- ⊖ **Devlete**
 - ⊖ **Özel İdarelere**
 - ⊖ **Belediyelere**
 - ⊖ **Köy Tüzel Kişiliğine ait arazinin,**
 - **miktar ve yerini gösteren**
 - **birer tutanak tanzim edilerek**
- VALİLİK YOLU** ile ve **ARAZİNİN AİDİYETİNE** göre **MALİYE BAKANLIĞININ** veya **DİĞER İDARELERİN YETKİLİ MERCİLERİNE** gönderilir.
- ➔ **Bu makamların** tasdiki ile bu **arazi parasız** okula tahsis olunur.
- ➔ Okula **gelir sağlamak maksadıyla** seçilen topraklar, **50 DEKARDAN FAZLA** olamaz.

★ MADDE 63

- ➔ **Okul için lüzumlu topraklar tahsis yoluyla sağlanamadığı takdirde,** gerçek veya tüzel kişilere ait araziden bu husus için elverişli yer, sahiplerinin rızaları ile **satın alınır. Mal sahiplerinin muvafakatlerinin alınmaması halinde,** bu yerler **umumi mevzuata göre kamulaştırılır.**
- ➔ **SATIN ALMA** veya **KAMULAŞTIRMAK,**
- ❖ **köy okulları için köy tüzel kişiliğine,**
 - ❖ **şehir ve kasaba okulları için özel idareye** (İl özel idaresi bulunmayan **büyükşehirlerde Milli Emlak**) aittir.

★ MADDE 64

- ➔ **Her köy okulunun** bitişiğinde veya yakınında **2 (İKİ) DEKARDAN** az ve **10 (ON) DEKARDAN ÇOK OLMAMAK** üzere, bir **UYGULAMA BAHÇESİ** bulunur.

★ MADDE 65

- **Okullar için** tahsis, satın alma veya kamulaştırma yoluyla sağlanan topraklarla bu topraklar üzerinde yapılacak bina veya tesisler, bulundukları yerlere göre **KÖY** veya **ÖZEL İDARELER** adına tapuya tescil edilir.
- Bunların ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan okul binaları ile tesislerinin daimî bakım ve onarım giderleri, bulundukları yerlere göre özel idare veya köy bütçelerinden karşılanır.

★ MADDE 66

- 4274 ve 5129 sayılı kanunlarla şimdiye kadar köy okullarına tahsis edilmiş olan Devlete veya köye ait nizasız ve ihtilafsız topraklarla bu Kanuna göre sağlanacak topraklar, köy ihtiyar heyetinin kararı ve illerde valinin, ilçelerde kaymakamın tasdiki ile köy ihtiyar heyetince imece vesaire suretlerle işletilir veya kiraya verilir.
- Elde edilen gelir, okul ihtiyaçlarına sarf edilmek üzere, köy bütçelerine gelir kaydedilir.
- Paralı veya parasız olarak ilköğretim hizmetlerine tahsis, temlik ve tescil edilen bütün gayrimenkullerin ferağ ve intikal işlemleriyle bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek belgelerden ve senetlerden hiçbir VERGİ, HARÇ VE RESİM alınmaz.

★ MADDE 67

- Köy okullarına bitişik öğretmen lojmanlarıyla müstakil öğretmen lojmanlarının dolayında **HER EV İÇİN 500 İLA 1000 METRE KARELİK BİR ARAZİ**, öğretmen bahçesi olmak üzere okul arsasından veya uygulama bahçesinden yahut okula gelir sağlayacak araziden ayrılır.
- Öğretmenler, bu bahçelerden parasız faydalanırlar; fakat kiraya veya ortaklığa **VEREMEZLER**.

★ MADDE 68

- Okulların uygulama bahçesinde tarım dersleri uygulaması yapılır.
- Uygulama bahçesinin işletilmesi için gerekli
 - ✱ Tohum
 - ✱ Fidan
 - ✱ Tarım Araçları gibi ihtiyaçları **KÖY BÜTÇESİNDEN** ve **OKUL ARAZİSİ** gelirinden sağlanır.
- Uygulama Bahçelerinden elde edilen gelir veya ürünler okul ihtiyaçlarına ve öğrenci beslenmesine sarf edilmek üzere **KÖY BÜTÇELERİNE GELİR KAYDEDİLİR**.
- Uygulama Bahçesinde bölge özelliklerine göre kurulacak tesislerin nelerden ibaret olacağı **KÖY İHTİYAR HEYETİ** tarafından kararlaştırılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM (İLKÖĞRETİM OKULU YAPIMI ve DONATIMI İŞLERİ)

★ MADDE 70

- Köy okulları ile öğretmen lojmanlarının şehir ve kasabalarda yaptırılacak ilköğretim okullarının her türlü ihtiyaçları için köy veya kasaba içinde veya civarındaki araziden şahsi haklar mahfuz kalmak şartıyla, tedarik edilecek taş, kum ve kireç gibi yapı gereçlerinden hiçbir resim alınmaz.
- İlköğretim kurumları için yaptırılacak bina ve tesislerle öğretmen lojmanları ve onarma işlerinde gerekli tuğla yapmak, kireç yakmak ve söndürmek, taş çıkarmak, iskele kurmak, kaldırımları işgal etmek gibi hususlarda girilen işler serbest ve hiçbir resme tabi olmaksızın yapılır. Bu maksatla açılan çukurlar iş bitince kapatılır.
- Ormanlardan çıkarılacak bu gibi gereçler hakkında 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 18 inci maddesine göre hareket olunur.

★ MADDE 71

- Bu işler için gerekli kereste ihtiyacı Tarım Bakanlığı Orman Umum Müdürlüğünce en iyi şartlarla ve öncelikle karşılanır. %10 TEMETTÜ HİSSESİ alınmaz.

★ MADDE 72

- İlköğretim kurumlarının ve öğretmen lojmanlarının inşasında kullanılacak her türlü yapı malzemesinden, Devlet İktisadi Teşekküllerinde imal olunanlar, Bayındırlık Bakanlığı veya Valiliklerin isteği üzerine ve bedeli karşılığında, diğer isteklere tercihan verilir.

★ MADDE 73

- İlköğretim kurumlarının yapımında kullanılacak çeşitli gereçler Milli Eğitim ve Bayındırlık idarelerince sevk ve tesellümü şartıyla Devlete ve İktisadi Devlet Teşekküllerine ait vasıtalarla tercihli olarak ve indirmeleri tarife ile naklolunur ve limanlarda tahmil ve tahliye işleri de tercihli olarak yapılır.
- Tarifelerde yapılacak indirme, her yıl Milli Eğitim ve İlgili Bakanlıklarca MÜŞTEREKEN TESPİT VE TAYİN OLUNUR.
- Ayrıca, iller emrinde bulunan teşekküllere ait çeşitli nakil vasıtalarından gereğine göre faydalanılır.

★ MADDE 74

- Okul ve öğretmen lojmanlarının onarımı ile teçhizat, mefruşat ve öğretim araç ve gereçlerinin yapımında Millî Eğitim Bakanlığı teknik öğretim müesseselerinden faydalanırlar.

★ MADDE 75

- Okul yapımı ve donatımı işlerinde yardım ve hizmetleri değerlendirmek, inşaatın ucuza mal edilmesi amacıyla;
 - a) Yurttaşların isteyerek yapacakları, taş, kum, çakıl, kerpiç, kireç ve tuğla gibi aynı yardımlar,
 - b) Yurttaşlar, kurumlar ve yardım derneklerince yapılacak nakdi yardımlar, kabul edilir ve değerlendirilir.
 - c) Emaneten inşa edilecek okul yapımı ve onarımı işlerinde halk ve gençlerden gönüllü olarak bedenen çalışacakların hizmetleri kabul edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM
(İLKÖĞRETİMİN GELİR-GİDERLERİ ve PLANLAMA)

İLKÖĞRETİMİN GELİR-GİDERLERİ ve PLANLAMA

DEVLET GELİRİ %3	PARA CEZALARI	FAİZLER
KÖY BÜTÇESİ %10	VAKIFLARDAN AYRILACAK HİSSELER	HURDA EŞYA ARSA VE TARLA ŞATIŞI
ÖZEL İDARE BÜTÇESİ %20		
BAĞIŞ ve VASİYETLER	GEÇİKME TAZMİNATLARI	İRAT KAYDOLUNACAK TEMİNAT AKÇELERİ

İLKÖĞRETİMİN GELİR-GİDERLERİ ve PLANLAMA

★ **MADDE 76**

İlköğretime ait gelir kaynakları şunlardır:

- Her yıl **Devlet Gelirlerinin %3 ÜNDEN AZ OLMAMAK** üzere **Devlet Bütçesinden** yapılacak yardımlar,
- Özel İdare Bütçelerine**, bu kanun hükümleri gereğince sağlanacak gelirler **hariç ve 1960 mali yılında** ilköğretime **tahsis edilen miktardan az olmamak üzere**, yıllık gelirlerinin **EN AZ %20 Sİ ORANINDA** konulacak ödenekler,
- Köy okullarına gelir sağlamak üzere**, tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler **hariç Köy Bütçelerine** her yıl genel gelirlerinin **EN AZ %10 U ORANINDA** konulacak ödenekler,

★ **MADDE 77**

- 76 ncı maddenin (a) fıkrası gereğince MEB bütçesinde açılacak özel fasıla gelecek yıllara geçici taahhütler ve masraflar karşılığı ilk on sene **(1961-1971) Devlet Gelirlerinin %3 ünden ve ondan sonraki yıllarda ise %2 sinden az olmamak üzere, ödenek konulur.**
- Bu ödeneklerle **DİĞER GİDERLERİN %70 İ MÜNHASIRAN** 78. maddenin (a) fıkrasında yazılı işlere, **% 30 u ise** aynı maddenin (b) fıkrasında gösterilen ihtiyaçlara sarf edilir. Milli Eğitim Bakanlığınca genel bütçeden yapılacak yardımlar tespit olunacak programa göre **İl Özel İdarelerine** dağıtılır veya **Bayındırlık Bakanlığı** bütçesine aktarılır.

★ **MADDE 79**

- Milli Eğitim Bakanlığı bu kanuna bağlı **10 YILLIK PLANA göre** tamamlanması gereken bütün köy, kasaba ve şehir ilköğretim okulları yapımı hakkında **HER YIL BÜTÇE KANUNUNA ÜÇER YILLIK TAFSİLATLI BİR PLAN EKLER.** Bu planda her yıl illerde yapılması gereken köy, kasaba ve şehir ilköğretim okullarının sayıları, yerleri, tipleri, dersane sayıları ile tahmini masrafları gösterilir.
- Yukarıdaki fıkarda sözü geçen **Bakanlık planına** paralel olarak, **Valilikler** de **ÜÇ YILLIK PLAN VE PROGRAM HAZIRLARLAR**, bu programlar **İl genel meclisinde onanır ve il bütçesine bağlanır.** Bu planda:
 - Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan plandan her İl'e isabet eden okul yapımı ve ilk tesis işleri başta olmak üzere 78 inci maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı işlerden ve hizmetlerden il bakımından yapılması uygun ve mümkün görülenler ayrılarak planlanır. Gereken hazırlık safhaları ve bunun uygulanma zamanları, ayrılacak ödenekler gösterilir.
 - Bu planlar **il bütçesiyle birlikte tetkik ve tasdik edilmek üzere İçişleri ve Milli Eğitim Bakanlıklarına** gönderilir. Milli Eğitim Bakanlığı sebep göstermek suretiyle planlar üzerinde değişiklikler yapabilir.
 - Bu planların uygulanmasından başta **Mülkiye Amirleri, İl Daimi Komisyonu** olmak üzere, **Milli Eğitim Müdürleri, İlköğretim Müfettişleri, İlçe Eğitim Müdürleri** yükümlü ve sorumludurlar.

★ MADDE 80

- Millî Eğitim Bakanlığı 79 uncu maddede sözü geçen programa göre yeniden açılacak ilköğretim kurumlarıyla, mevcutların öğretmen ihtiyaçlarını karşılayacak öğretmenleri yetiştirmek üzere gerekli bütün tedbirleri zamanında almakla yükümlüdür.

★ MADDE 81

- 76 ncı ve 77 nci maddelerde ilköğretime tahsis edilen ödenek veya gelirler 78 inci maddede gösterilen işlerden başka hiçbir yere sarf edilemez, başka fasıllara nakledilemez.
- Bu gelirlerle sağlanan bina ve tesisler veya eşya başka bir hizmete devredilemez. İlköğretimin bina ve tesislerinden, bu kurumların esas hizmetlerini aksatmamak ve Millî Eğitim Bakanlığının muvafakati alınmak şartıyla, halk eğitimi hizmetlerinde ve diğer millî Eğitim hizmetlerinde faydalanmak caizdir.
- 78 inci maddenin (b) fıkrasında gösterilen hizmetler için ayrılacak ödeneklerin % 30 undan fazlası bu fıkra da gösterilen personel giderlerine ayrılamaz. Sözü geçen personel bu fıkra da belirtilen hizmetlerin dışında kalan bir işte devamlı veya muvakkat olarak kullanılamaz.

★ MADDE 82

- 76 ve 77 nci maddelerde gösterilen gelirler, ödenekler, yardımlar, tahsillerini müteakip ilgili dairelerce özel idarelere yatırılır.
- Bu gelir ve ödenekler özel idarelerce «İlköğretim gelir ve ödenekleri» adıyla açılacak ayrı bir hesaba alınır. Malî yıl içinde sarf edilemeyen kısımları gelecek malî yıllara devredilir. Bu paralardan bir aylık normal ihtiyaçları karşılayacak olan miktardan fazlası, bir millî bankada açılacak hesaba yatırılır.
- 76 ncı maddenin (d) fıkrasında yazılı gelirler aynı suretle köy bütçelerinde «İlköğretim gelir ve ödenekleri» adıyla açılacak ayrı bir hesaba alınır ve bakiyeleri gelecek malî yıllara devredilir.
- Bu ödenekler köy ihtiyar heyetinin hazırlayacağı bir plan ve programa göre 78 inci maddenin (b) fıkrasında yazılı işlere ve özel olarak öğrencilere yapılacak yardımlara sarf edilir. Bu paralar millî bir banka açtırılacak bir hesapta muhafaza edilir ve köy ihtiyar heyetince uygun görülecek iki imza ile çekilir.

★ MADDE 83

- İlköğretimin bütün gelirleri ve 78 inci maddede belirtilen giderleri **"personel masrafları hariç"** her türlü **resim ve vergiden** ve dışarıdan ithal edilecek ders alet ve levazımı **Gümrük Resminden** muaftır.

★ MADDE 84

- Okul yapım ve onarımıyla ilgili standart bina kısımlarının ve okulların gerekli donatım ve gereçleri, okul eşyası ve ders araçlarını vaktinde hazırlamak veya tasarruf sağlamak veya öğrencileri besleme mevzuunu düzenlemek, 79 uncu maddede sözü geçen 3 yıllık plânların uygulanmasını kolaylaştırmak amaçlarıyla 77 nci maddede gösterilen asgari ödenekler çerçevesi içinde kalmak şartıyla, Millî Eğitim veya Bayındırlık Bakanlıkları üç yıla kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişebilirler.
- Aynı konularda, iller de üç yıllık plânlarına uygun olarak 76 ncı ve 81 inci maddelerde belirtilen gelirlerin asgari hadlerini aşmamak şartıyla gelecek yıllar için hazırlıklara girişmeye ve geçici yüklenmeler yapmaya yetkilidirler.
- ★ İlköğretim okulu öğretmenlerinin oturmaları için yapılmış ve yapılacak konutlardan **köylerde olanlar**, öğretmenlere **PARASIZ** olarak tahsis olunur ve başka iş için kullanılamaz.
- ★ Şehir ve kasaba okulları içinde veya civarında öğretmen ve müdürlerin oturmaları için yapılmış olan konutlar, **aynı okulda görevli öğretmen ve müdürlerden başkasına verilemez. Bunun haricinde, okul binalarının tamamı, bir kısmı veya müstemilatı konut olarak kullanılamaz.**
- ★ **Şehir ve kasabalardaki konutlara** ait kira bedelleri **İL DAİMÎ KOMİSYONLARINCA** kararlaştırılır.